

دانشنامه فلسفه استنفورد
(۶۳)

دبیر مجموعه: مسعود علیا

سرشناسه: جانسون، رابرت نیل
عنوان و نام پدیدآور: فلسفه اخلاق کانت/ رابرت ن. جانسون؛ ترجمه مهدی اخوان.
مشخصات نشر: تهران: ققنوس، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.
فروست: دانشنامه فلسفه استنفورد/ دبیر مجموعه مسعود علیا، ۶۳.
شابک: ۷_۲۷۸_۶۰۰_۲۷۱_۷.
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: کتاب حاضر ترجمه مقاله‌ای با عنوان «Kant's Moral Philosophy» از دایرةالمعارف «Stanford encyclopedia of philosophy» است.
یادداشت: واژه‌نامه.
یادداشت: کتابنامه.
یادداشت: نمایه.
موضوع: کانت، ایمانوئل، ۱۷۲۴-۱۸۰۴م. — دیدگاه درباره اخلاق
موضوع: Kant, Immanuel—Views on Ethics
موضوع: اخلاق — فلسفه
موضوع: Ethics-Philosophy
شناسه افزوده: اخوان، مهدی، ۱۳۵۶-، مترجم
شناسه افزوده: علیا، مسعود، ۱۳۵۴-
ردہ بندي کنگره: ۱۳۹۵ ج ۲ الف/ ۳ B ۲۷۹۹
ردہ بندي دیوبی: ۱۹۳
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۲۴۶۴۲۶

دانشنامه فلسفه استنفورد (۶۳)

فلسفه اخلاق کانت

رایبرت ن. جانسون

ترجمه مهدی اخوان

این کتاب ترجمه‌ای است از:

Kant's Moral Philosophy
The Stanford Encyclopedia of Philosophy
Robert N. Johnson, Apr 6, 2008

این مجموعه با کسب اجازه از گردانندگان دانشنامه فلسفه استنفورد (SEP) منتشر می‌شود.

انتشارات ققنوس

تهران، خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری،
شماره ۱۱۱، تلفن ۰۶۰۰۴۰۸۶۴۰

* * *

دانشنامه فلسفه استنفورد (۶۳)

دبير مجموعه: مسعود علیا

فلسفه اخلاق کانت

رابرت ن. جانسون

ترجمه مهدی اخوان

چاپ اول

۱۶۵۰ نسخه

۱۳۹۵

چاپ پژمان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۷ - ۲۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 278 - 271 - 7

www.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۶۰۰۰ تومان

فهرست

۷	پیشگفتار دبیر مجموعه
۱۱	درآمد
۱۳	۱. اهداف و روش‌های فلسفه اخلاق
۲۱	۲. اراده خیر، ارزش اخلاقی و وظیفه
۲۷	۳. وظیفه و احترام به قانون اخلاقی
۳۳	۴. امر مطلق و امر مشروط
۳۹	۵. فرمول قانون کلی طبیعت
۴۹	۶. فرمول انسانیت
۵۷	۷. فرمول خودآیینی
۵۹	۸. فرمول ملکوت غایات
۶۱	۹. وحدت فرمول‌ها[ی امر مطلق]
۶۵	۱۰. خودآیینی
۷۵	۱۱. فضیلت و رذیلت
۸۱	۱۲. غایتنگری یا وظیفمنگری؟
۸۹	کتابنامه
۹۳	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۹۵	نمایه

پیشگفتار دبیر مجموعه

بسیاری از کسانی که در ایران به نحوی از انحا کار فلسفی می‌کنند و با فضای مجازی اینترنت نیز بیگانه نیستند نام دانشنامه فلسفه استنفورد^۱ را شنیده‌اند و چه بسا از این مجموعه کم‌نظیر بهره نیز برده باشند. این دانشنامه حاصل طرح نیکویی است که اجرای آن در سال ۱۹۹۵ در دانشگاه استنفورد آغاز شد و همچنان ادامه دارد. به لطف کمک‌هایی که گردانندگان این مجموعه از آن‌ها برخوردار شده‌اند، متن کامل تمامی مقالات این دانشنامه در اینترنت به رایگان و به آسان‌ترین شکل در دسترس خوانندگان علاقه‌مند قرار گرفته است.

نگاهی به ساختار و مندرجات مقاله‌ها و مرور کارنامه نویسندگان آن‌ها، که عموماً در حیطه کار خویش صاحب نام و تألیفات درخور اعتنا هستند، گواهی می‌دهد که با مجموعه‌ای خواندنی مواجهیم، مجموعه‌ای که غالباً مدخل‌های مناسبی برای ورود به گستره‌های متتنوع تأمل فلسفی به دست می‌دهد. به این اعتبار، می‌توان به جرئت گفت کسی که می‌خواهد اولین بار با مسئله یا مبحثی در فلسفه آشنا شود، یکی از گزینه‌های راهگشایی که پیش رو دارد این است که ابتدا به سراغ مدخل یا مدخل‌های مربوط به آن در این دانشنامه برود.

دانشنامه فلسفه استنفورد (به سرپرستی دکتر ادوارد ن. زالتا^۲)

---

1. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* (SEP)

2. Edward N. Zalta

افزون بر این که پیوندی فراگیر میان فضای دانشگاهی و عرصه عمومی برقرار کرده، ویژگی‌های درخور توجه دیگری هم دارد. حجم بسیاری از مقاله‌های این دانشنامه چشمگیر است. ظاهراً دست نویسنده‌گان در شرح و بسط کثیری از موضوعات و مباحث باز بوده است. دیگر این که در کنار مدخل‌های نام‌آشنا گاه به موضوعات و مسائل کم و بیش بدیعی پرداخته شده است که شاید در نظر اول ورودشان به دانشنامه‌ای فلسفی غریب بنماید و در عین حال خواننده را به بازندهیشی درباره دامنه تفکر فلسفی و نسبت آن با زیست‌جهان خویش فراخواند. کتابنامه‌های مندرج در پایان مقاله‌ها نیز، که معمولاً به دقت تدوین شده‌اند، یکی از محسنات این دانشنامه است که به‌ویژه به کار دانشجویان و محققانی می‌آید که می‌خواهند در زمینه‌ای خاص پژوهش کنند. این را هم نباید از نظر دور داشت که خاستگاه این دانشنامه به هیچ روی موجب نشده است که متفکران و مباحث فلسفه قاره‌ای نادیده گرفته شوند.

انتشار تدریجی این دانشنامه به زبان فارسی و فراهم کردن امکان مواجهه شمار هرچه بیشتری از خواننده‌گان علاقه‌مند با آن، چه بسا استمرار همان غاییتی باشد که مورد نظر بانیان این طرح بوده است. بر این اساس، در گام نخست انتخابی اولیه از میان مدخل‌های پرشماری که در دانشنامه آمده است صورت گرفته و کار ترجمه آن‌ها به سعی مترجمانی که با این طرح همکاری دارند به تدریج پیش می‌رود. ترجمه کل دانشنامه البته غاییتی بلندپروازانه است، به‌ویژه با توجه به این که هنوز همه مقاله‌های آن به نگارش در نیامده‌اند. با این حال، تلاش بر این است که، در صورت فراهم بودن شرایط، انتشار این مجموعه استمرار پیدا کند و به سرنوشت مجموعه‌هایی دچار نیاید که آغازی چشمگیر داشته‌اند ولی دولتشان چندان پاینده نبوده است.

روال غالب این است که هر کدام از مدخل‌ها در یک مجلد منتشر شود، اما در مواردی که حجم یک مدخل از حداقل لازم برای این که به

هیئت مجلدی مستقل منتشر شود کمتر باشد، آن مدخل همراه با مدخل دیگری که با آن قرابت موضوعی دارد انتشار می‌یابد. به توصیه دکتر زالتا، نسخه اساس ترجمه‌ها آخرین ویراستی خواهد بود که در بخش آرشیو دانشنامه درج شده است، و همین امر در چاپ‌های مجدد ترجمه‌ها مبنا قرار خواهد گرفت. در مرحله ویرایش، تمامی ترجمه‌ها سطر به سطر با متن انگلیسی مقابله خواهند شد تا عیار کار درخور این مجموعه باشد. در این میان تلاش می‌شود توازن شایسته‌ای میان احترام به سبک و زبان هر مترجم از یک سو و اقتضایات مجموعه از سوی دیگر به دست آید. طرح انتشار این مجموعه شاید فردی بوده باشد، اما اجرا و اتمام آن البته کاری جمعی است و با تلاش مشترک و همراهی دوستانی میسر می‌شود که به این کار دل می‌سپارند. افزون بر مترجمانی که در این طرح همکاری می‌کنند، سپاسگزار دیگرانی هستم که مساعدتشان پشتوانه اجرای شایسته آن است. بهویژه از آقای دکتر زالتا و سایر گردانندگان دانشنامه قدردانی می‌کنم که اجازه دادند مجموعه حاضر به زبان فارسی منتشر شود. همچنین، باید یاد کنم از آقای امیرحسینزادگان، مدیر انتشارات ققنوس، که زمینه اجرای طرح را فراهم کردند؛ آقای دکتر سید نصرالله موسویان، که یاری بی‌دریغشان برای این مجموعه بسیار مغتنم بوده است؛ آقای جهانگیر ملک‌محمدی و یکایک همکاران ایشان در بخش فنی انتشارات، که می‌کوشند این مجموعه با شکل و شمایلی درخور منتشر شود.

مسعود علیا

زمستان ۱۳۹۲

